

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Microsynodus Norinbergen.

Mosham, Ruprecht von

[Köln]

VD16 M 6434

De Aperto Et Manifesto Discrimine doctrinæ & fidei monarchæ & monachæ, contra dogmata Lutherana conclusiones antinomicas, per eundem Decanum Patauien. ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-36760

DE APERTO

ET MANIFESTO DISCRIMINE
doctrinæ & fidei monarchæ & monachæ,
contra dogmata Lutherana & con-
clusiones antinomicas, per
eundem Decanum

Patauieñ.

tertia disputatio seu cōfictatio Patauiz III. Au-
gusti 1539. Deinde Coloniz Agrippæ
diligenter recognita & emendata
XXVI. Maij. 1540

*I*n testamentis hominum, in mandatis
cipum, in formulis & instructionibus
darum rerum, nihil est immutandum, ad-
dum, minuendum, sed limites testamentorum, ma-
torum, formularum & instructionum diligenter
obseruandi. Hinc iureconsulti aiunt & decernunt
stamenta & mandata esse strictissimi iuris.

ANTINOMICAS CONCLV:

Si igitur testamenta & mandata hominum strictissime obseruanda sunt, multo magis sacrosanctum testamentū Christi, & mandata dei strictissime obseruanda erunt.

Quia lex & mandata dei, plena sunt mysteriorum et arcanarum rerum, igitur nullo modo uiolanda, igitur nihil his addendum, nihil minuendum, non deflectendum neq; ad dextram neq; ad sinistram.

Hinc sapientissimus Salomon ait Prouerb. xxx. Omnis sermo dei, ignitus clypeus est, sperantibus in se. Ne addas quicquam uerbis illius aut minuas, et arguaris inueniarisq; mendax.

¶ Deute. XII.

Moses ad populum:

Non facietis singuli quod uobis rectum uideatur, sed quod præcipio tibi, hoc tantum facito domino, nec addas quicquam aut minuas.

Hic audis ô Lutherane atq; adeo ô Romane, nō esse faciendū quod nobis rectum uideatur, sed quod nobis à domino præcipitur, hoc tantummodo esse faciendum, nec addendum, neq; minuendum quicquam.

i ij

AXIOMATA CONTRA

¶ Dominus ipse Iosue, Iosue .I.

Non recedat uolumen legis huius ab ore tuo, sed meditaberis in eo diebus ac noctibus, ut custodias et cicias omnia, quae scripta sunt in eo. Tunc diriget te uiam tuam, et intelliges eam. Non declines a uerbis legis huius ad dextram uel ad sinistram, ut intelligas et cicias ea quae agis. Ecce quam adamussim dirigit te uiam legem dei, in mandata et praecepta illius, ut possis dirigere uiam nostram et intelligere eam. Perit enim ac si diceret, si non manseritis in lege mea, errabitis et non intelligetis uias et actiones uestras.

¶ Christus Iohan. XIII.

Ego sum Via, Veritas et Vita. Nemo uenit ad patrem, nisi per me. Si cognouissetis me, et patrem meum, etiam cognouissetis: quia ipse et pater unum sunt, et uisus est pater in filiis, et filius in patre.

¶ Idem Iohan. VIII.

Si manseritis in sermone meo, uere discipuli mei estis, et cognoscetis ueritatem, et ueritas liberos reddet uobis. Si non manseritis in sermone meo, ait conditionaliter, non estis discipuli mei. Iosue asserens quod dominus dixerat superius ipse Iosue.

¶ Idem Iohan. XV.

Vos amici mei estis, si feceritis quaecumque praecipio uobis. Si feceritis, inquit conditionaliter, non si simpliciter credideritis, si fidem monacham et Lutheranam habeatis.

ANTINOMICAS CONCLV.

ritis, sed si feceritis quaecumque præcipio uobis, ait.

Christus dum dimittit apostolos suos in uniuersum mundum ad prædicandum euangelium omni creaturæ, ait Matth. ultimo: Euntes ergo docete omnes gentes, baptizantes eos in nomine patris & filij & spiritus sancti: Docentes eos seruare quaecumque præcepi uobis. Docetes seruare, inquit, quaecumque præcepi uobis.

¶ Matthæi VII.

Non omnis qui mihi dixerit, Domine domine, intrabit in regnum cælorum, sed qui fecerit uoluntatem patris mei, qui in cælis est, hic intrabit. Intrabit in regnum cælorum, inquit. Hic facere iubet uoluntatem dei, non more Lutheranorum credere tantum.

¶ Lucæ VI.

Vt quid mihi dicitis, Domine domine, & non facitis quæ dico uobis? Et alibi Iohan. viij. Si filij Abrahæ essetis, & opera Abrahæ faceretis. Hinc uoluntas dei facienda est, non credenda tantum.

¶ Paulus ad Ro. II.

Non enim qui legem audiunt, iusti sunt apud deum, sed qui legem factis exprimunt, ij iusti habebuntur. Hic facti meminit, non fidei tantum, et legem factis exprimi, necesse esse confirmat. Antiqua translatio habet,
Non enim auditores legis iusti sunt apud deum, sed facti

i ij

AXIOMATA CONTRA

factores legis iustificabuntur. Hic audis ó Lutherane, si aures ad audiendū habes, factores legis, nō auditores tantū, iustos & iustificandos fore apud deū. Præterea audis q̄ hic Apostolus ad Ro. ij. idem docet et asserit, quod apostolus Iacobus Iaco. ij. cum inquit: Videtis igitur q̄ ex factis iustificetur hō, & non ex fide tantū. Hic uterq̄ apostolus tam Paulus q̄ Iacobus, ueluti diuino quodam penicillo monacham Lutheranorum fidem expressit, & monarcham, unitrinam illam docendam & præstandam esse asseruit.

¶ Paulus ad Titum. I.

Deum profitentur scire se, cæterum factis negant. Si deus factis negari solet, ergo et factis profitendus est. Deum profiteamur scire nos, & factis negamus, cum fidem monacham laudamus, & opera eleuamus, cum soli fidei monachæ iustificationem adscribimus, et factis & operibus detrahimus.

Summa, Euāgelium totum, factum & ueritatem præcipit, fidem monarcham, unitrinā, in qua uerbum, fides & charitas inseparabiliter inest, non fidem tantum, non monacham Lutheranorum fidem.

Summa, Voluntas dei facienda, præstanda, ad effectum, ad factum, & opus deducenda est, non credenda tantum, non monacha fide astruenda tantum.

ANTINOMICAS CONCLV.

Igitur effectus & opus fidei iustificat, non fides tantum, non monacha illa & sola Lutheranorum fides.

Effectus à causa separari non potest. Effectus autem fidei, est opus & factum. Igitur opera & facta fidei iustificat, non monacha Lutheranorum fides.

Effectus, factum & opus, est spiritus & uita fidei, quia fides sine operibus mortua est. Igitur spiritus et uita iustificat, non monacha fides, quia spiritus est qui uiuificat, caro non prodest quicquam, Iohã. VI. ubi Christus etiam subiungit & addit: Verba quæ ego loquor uobis, spūs & uita sunt. Spiritus igitur Christi iustificat, qui uniterinus est in uerbo uno, quod est Christus, in quo inhabitat tota plenitudo deitatis corporaliter, ad Col. ij. Plenitudo autem deitatis et diuinitatis, est uerbū, fides et charitas, uniterina illa monarcha fides.

Summa, ut litera occidit, spiritus autē uiuificat: sic monacha Lutheranorum fides occidit. Spiritus autem, hoc est, monarcha fides, effectus fidei, factum fidei, opus fidei uiuificat & iustificat.

Effectus, factum, opus, spūs & uita, à uera fide separari nunq̃ possunt. Qua igitur fronte, dicere & docere audēt Lutherani, q̃ opera nō iustificēt, q̃ facta fidei nō iustificent, sed sola illa monastica, monacha, solitaria, uerbo et charitate castrata et orbata fides?

AXIOMATA CONTRA

Summa, Dicere & docere, Sola fides iustificat, opera non iustificat, ut docent & asserunt Lutherani, p̄inde est, ac si diceretur & doceretur, Caro prodest, non spiritus: litera uiuificat, nō spiritus: mors uiuificat & iustificat, non uita. Nonne hic olfacis lektor Antichristianismum in Lutherismo?

Summa, quāto spiritus est praestantior carne & litera, quāto uita est nobilior & efficacior morte, tanto sunt opera praestantiora, nobiliora, efficaciora, et deo gratiora, q̄ sola Lutheranorum monacha, Monasteriensis castrata fides.

Summa, Quanto spiritus et uita est laudabilior, q̄ litera, q̄ caro, q̄ mors, tanto uehementius sunt opera laudanda, extollenda, urgenda, docenda, ad iustificationem esse necessaria. Quia sine operibus, sine spiritu, sine uita, fides mortua est, imō fides nulla est, & ipsa mors est: quia uera fides, est ipsissimum factum et opus dei. Quandoquidem fides est factum et opus dei, ut inquit Christus ipse Iohan. VI. Hoc est opus dei, ut credatis in eum quem misit ille.

Præterea uerbum dei, est opus perfectum, ut inquit Esdras, estq̄ illius dicti clarissima ratio, quia omnia solo uerbo dei facta & creata sunt, fiunt & creantur. Igitur sola facta & opera dei iustificat, non

ANTINOMICAS CONCLV.

*sola illa & mortua sine spiritu & uita Lutherano-
rum fides.*

*Summa summarum, Dicere & docere, q̄ sola fi-
des iustificat, non opera, quemadmodū Lutherani di-
cunt & docent, est dicere & docere, q̄ litera, q̄ caro,
q̄ mors, q̄ diabolus, q̄ ipsum mendacium, non spiritus,
non uita, non deus, non ueritas facti, iustificet.*

*Fides sine facto & ueritate, est mendacium. Igi-
tur ueritas facti iustificat, non uana fides. Ergo ope-
ra ueritatis iustificat, non uana & mendax Luthe-
ranorum fides.*

*Fides & doctrina Christi docet non minus quæ
facienda, q̄ quæ credenda & speranda sunt, & docet
facere & docere uoluntatem dei, nō credere tantum,
ut ex factis & operibus nostris certam uocationē no-
stram faciamus, ut loquitur diuus Petrus, ut faciendo,
obediendo, poenitendo, crucem ferēdo, fidem & spem
nostram quotidie certiore & firmiore faciamus.*

*Fides docet non minus faciendam iustificationē,
q̄ credendam. Docet enim quomodo debeamus nos iu-
stificare, sanctificare & mundare à peccatis. Ergo fa-
cta non minus, q̄ fides iustificat.*

*Fides facit Christianum, Ergo factum & opus
fidei iustificat.*

AXIOMATA CONTRA

Fides facit & creat opera, Ergo opera non minus q̄ fides iustificant.

Summa, quāto efficax factum est uano uerbo certius & praeſtantius, tanto certius opera & facta dei iustificant, q̄ monacha Lutheranorum fides.

Summa summarum, Christus & apostoli docent facere & praestare fidem, Martinus Luth. credere tantum. Christus uult ut fiat fides; Martinus, ut fides credatur tantum.

Effectui fidei debetur merces & iustificatio, ita deniq; aeterna. Ergo opera & facta iustificant, sola & uana fides. Quicquid enim seminauerit bonum hoc & metet, & quisq; mercedem iuxta laborem suum accipiet, ut testatur Apostolus. Et Christus horribilem illam extremi iudicij sententiam ex factis fidei pronunciat, non ex fide monastica tantum.

Summa summarum, Martinus Luth. & sui sequaces aliter docent, & diuerso, imò omnino cōtrario modo, summum articulum iustificatiōis & salutis nostrae, (à quo non solū omnis pietatis, sed & politicae uitae ratio dependet) q̄ docuit Christus & apostoli. Igitur falsum & impium est eorum dogma, horrendo Pauli anathemate feriendum, quod ad Galat. pronunciat, cum ait: Etiamsi nos, aut angelus à caelo pro-

ANTINOMICAS CONCLV.

dicauerit uobis euāgelium, præter id quod accepistis, anathema sit. Et quoties isti temeratores repetunt et inculcant hyperbolicum & nouum suum dogma, toties repetenda & inculcanda erit anathematis sententia, & cum Apostolo dicendum, cum inquit: Et quemadmodum antea diximus, & nunc iterum dico: Si quis uobis prædicauerit euangelium, præter id quod accepistis, anathema sit.

Paulus apertam & claram differentiam prædicat & docet, inter legem operum & legem fidei, inter legem carnalem & spiritualem, inter legem peccati et legem dei, inter legem spiritus uitæ, & legem mortis, Roman. iij. vij. & viij.

Lutherus uero nullam legis differentiam prædicat & docet, sed promiscue, absque omni discrimine, monstrifice & hyperbolice docet & dicit:

Summa, Quantum cælum à terra distat, tantum debet lex à iustificatione separari. Et iterum:

Summa, Lex non est utilis, neq; necessaria, neque ad iustificationem, neq; ad ulla bona opera, multo minus ad salutem.

Multo aliter docet Christus, longe diuersissime Paulus. Duplici igitur, quin potius multiplici anathematis sententia feriendi sunt Lutherani.

AXIOMATA CONTRA

Summus effectus & finis fidei & legis, est charitas, quia plenitudo et cōsummatio legis, est dilectio. Hic effectus et finis non minus iustificat q̄ sua causa, hoc est, ipsa fides: quia charitas operit multitudinē peccatorum, iuxta Petri sententiā. Et omnia sunt & constituenda sunt propter finem. Quid igitur est separare finem à fide? ô ter cecos Lutheranos. Recte & lepide dixit Italus, insignis ille architectus Norinbergensium, quòd equus & caballus suus intelligeret q̄ opera fidei iustificarent, non sola Lutheranicorum fides.

Et Christus inquit, Remittuntur ei peccata multa, quia dilexit multum. Hic charitati Christus tribuit iustificationem, & remissionem peccatorum.

Sed aliter & diuersum, imò omnino contrarium docet & prædicat Martinus, inquit: Sola fides iustificat, Opera uero charitatis non iustificant. Igitur anathema declarandus & proclamandus est Martinus, quia diuersum euangelium à Christo & Apostolo prædicat.

Paulus per doctrinam fidei & euangelij legem astruit, corroborat & confirmat, & abominatur destruere aut eleuare legem, cum ait ad Ro. iij. Legem igitur irritam facimus per fidem? Absit. Imò legē

ANTINOMICAS CONCLV.

stabilimus, legem non destruimus, sed statuimus.

Contra, Martinus nihil erubescit neq; abominatur per nouum & inauditum euangelium suum, totam legis doctrinam destruere, eleuare & extinguere.

Apostolus Paulus discrimen facit inter legem spiritualem & carnalem, cum ad Ro. vii. ait: Scimus enim q; lex spiritualis est. At ego carnalis sum, uentus sub peccatum. Martinus contra indiscriminatum, promiscue & confuse, legem à iustificatione tollit & aufert.

Apostolus ait, se mente legi dei seruire, carne uero legi peccati, longe disternans inter legē dei, & legē peccati, cum ad Ro. vii. inquit: Itaq; idem ego mente quidem serui legi dei, carne uero legi peccati.

Lutherus nihil tale, sed absq; discrimine miscet legem dei cum lege peccati, tanquam Christum cum Belial confundens & coniungens.

Paulus asserit et affirmat se per legem spiritus uitæ, liberum reddi à iure peccati & mortis, cum ad Ro. viij. ait: Nam lex spiritus uitæ per Iesum Christum me liberum reddit à iure peccati & mortis. Vbi Apostolus expresse, claris & apertis uerbis, legem fidei seu spiritus, ad iustificationem & remissionem peccatorum necessariam esse astruit. Et q; lex spiri-

AXIOMATA CONTRA

tus uitæ nos liberos reddat à iure peccati & mortis.

Contra Martinus Luth. hæc legis discrimina omnia ignorat, & simpliciter & indifferenter ait: Quantum cælum à terra distat, tantum debet lex à iustificatione separari. Cum Paulus dicat se per legem spiritus uitæ, à iure peccati et mortis liberari et iustificari.

Luce igitur clarius liquet, Martinum Lut. suosq; sequaces, aliud & diuersum euangelium à Christo et apostolis asserere et docere. Graui profecto hac de causa, anathematis sententia coercendi, plectendi atq; puniendi.